

Handläggare: Christer Blomkvist
Telefon: 08-508 336 89

Till
Utbildningsnämnden
2011-09-22

Utbildningsinspektörernas årsrapporter 2010/11 och elevhälsorapport 2010/11

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår utbildningsnämnden besluta följande

1. Utbildningsinspektörernas årsrapporter och elevhälsorapporten godkänns.
2. Årsrapporten avseende vuxenutbildning överlämnas till arbetsmarknadsnämnden.
3. Förvaltningen får i uppdrag att analysera styrkor och utvecklingsområden i elevhälsorapporten liksom i utbildningsinspektörernas årsrapporter avseende förskola, grundskola, förskoleklass och skolbarnsomsorg samt gymnasieskola samt att återkomma med förslag till utvecklingsinsatser i verksamhetsplan 2012.

Thomas Persson
Utbildningsdirektör

Johanna Engman
Avdelningschef

Sammanfattning

Utbildningsinspektörernas årsrapporter och elevhälsorapporten för läsåret 2010/2011 överlämnas till utbildningsnämnden. Årsrapporterna ingår i stadens kvalitetssystem som ett av underlagen till stadens planerings-, uppföljnings- och kvalitetsarbete.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats vid uppföljningsenheten inom ekonomi-, kvalitets- och tillhandahållaravdelningen.

Bakgrund

Utbildningsinspektörernas årsrapporter och elevhälsorapporten för läsåret 2010/2011 överlämnas till utbildningsnämnden. Rapporterna ingår i stadens kvalitetssystem som ett av underlagen till stadens planerings-, uppföljnings- och kvalitetsarbete.

Utbildningsinspektörernas årsrapporter omfattar fyra rapporter: förskola, grundskola/förskoleklass/skolbarnsomsorg, gymnasieskola samt vuxenutbildning. Utöver de fyra rapporterna redovisas en bilaga till var och en. Bilagorna innehåller de sammanfattande avsnitten för samtliga enhetsrapporter.

Årsrapporten för vuxenutbildning ska överlämnas till arbetsmarknadsnämnden.

Kort sammanfattning av rapporterna

Rapport om förskola

Stockholms stad har allmänt väl fungerande förskolor. Dock råder ofta stora kvalitetsskillnader mellan stadsdelar, mellan förskolor och mellan avdelningar inom en och samma förskola.

Alla inspekterade förskolor arbetar aktivt och ambitiöst med värdegrundsfrågor. Det visar sig i ett respektfullt förhållningssätt till barnen som ger förutsättningar för dem att utveckla sin sociala och empatiska förmåga.

I många fall har inspektörerna konstaterat oklarheter och otydligheter gällande det pedagogiska ledarskapet.

Andelen förskollärare kan variera kraftigt förskoleenheter och förskolor emellan. Flera avdelningar saknar helt högskoleutbildad personal vilket försvårar genomförandet av uppdraget.

Förskolans uppdrag blir med den reviderade läroplanen och den nya skollagen mer uttalat fokuserat på lärande. Det innebär att personalen på alla förskolor bör föra fördjupade diskussioner om läroplanen och dess intentioner och inte minst det synsätt på barns utveckling och lärande som präglar den.

Rapport om grundskola, förskoleklass och fritidshem

Stockholms skolor fungerar i allmänhet bra. De upplevs vanligen som trygga av eleverna, har i stort väl fungerande lärare och skolledare samt ger eleverna goda kunskaper. Men samtidigt är det stora skillnader mellan skolorna. De väl fungerande skolorna blir ännu bättre, men av de skolor som fungerar mindre väl är det få som tar stora kliv uppåt.

Eleverna på en del skolor upplever att lärarna inte alltid har tillräckligt höga förväntningar på dem och att de inte coachar dem till att göra sitt bästa.

Arbetet med elever i behov av särskilt stöd har utvecklats positivt på många skolor. Man prövar nya lösningar där man effektivt utnyttjar skolans specialpedagogiska kompetens och använder varierade arbetsformer utifrån elevernas behov.

Det finns klasser och grupper där arbetsron och ordningen inte alltid är tillfredställande, men det är sällan som en hel skola har ordningsproblem. I de flesta klasser är det en god arbetsmiljö. Det är dock ofta mycket ”spilltid”, tid som går åt till annat än undervisning.

Det förekommer stora kvalitetsskillnader mellan skolornas fritidshem. I en nationell jämförelse är andelen högskoleutbildad personal på fritidshemmen låg och visar även i år på en fortsatt negativ utveckling. Personaltätheten har sjunkit ytterligare och barngruppernas storlek har ökat.

Samverkan mellan skola och fritidshem kvarstår generellt som ett utvecklingsområde. Det finns ett samband mellan personalens utbildningsnivå och möjligheterna att utföra samverkansuppdraget på ett bra sätt. Skolledningens förtrogenhet med fritidshemmets uppdrag är också avgörande för detta.

Rapport om gymnasieskola

De allra flesta elever trivs på sin skola och känner sig också trygga där. På några få inspekterade skolor är dock studieron inte god. Det största problemet generellt är att sena ankomster ofta stör undervisningen.

Det råder ofta stor kvalitetsskillnad såväl mellan skolor som inom skolor beträffande lärarnas ledarskap. Organiserade kunskapsdiskussioner mellan lärare i syfte att utveckla undervisningen borde vara vanligare än de är. Detta fungerar bäst i skolor där arbetslagen är väl inarbetade med tydliga beslutsmandat.

På många skolor konstaterar lärare att eleverna i allt mindre omfattning på sin fritid läser böcker, vilket ökar behovet av att skolan tar ansvar för elevernas språkutveckling i fler ämnen än svenska. Vissa skolor gör detta bra, särskilt de skolor som överlag har skickliga lärare.

På skolor med studieförberedande program arbetar man ofta bra med att öva eleverna i problemlösning och att inta ett vetenskapligt förhållningssätt.

Arbetet för att främja likvärdighet i bedömning och betygssättning varierar i kvalitet mellan skolorna. Medvetenheten om vikten av framåtsyftande återkoppling för att främja elevernas lärande har ökat, även om mycket återstår för att alla skolor ska arbeta med detta på ett fullvärdigt sätt.

Elevfrånvaron är ett stort problemområde. De skolor som satsar på en snabb uppföljning av frånvaron lyckas i högre grad stävja frånvaron.

Rapport om vuxenutbildning

Rapporten lyfter fram goda exempel på anordnare som effektivt motverkar avhopp från utbildningen. Samtidigt kvarstår den stora andelen avhopp generellt sett som ett viktigt område för vuxenutbildningen att arbeta vidare med.

Distansutbildning blir en allt vanligare utbildningsform. Även beträffande denna är kvaliteten mellan utbildningsanordnare mycket skiftande i en rad avseenden. Den arbetsplatsförlagda utbildningen, APU, är ett annat utvecklingsområde.

De flesta studerande är nöjda med sin utbildning, vilket bland annat visas genom studerandeenkäten från 2010.

Elevhälsorapport

Elevhälsorapporten 2010/2011 består av tre delrapporter.

Delrapport 1 innehåller jämförande studier av elevers stöd i lärande, skoltrivsel och trivsel i livet/hälsa. Den visar på mycket goda värden beträffande elevernas trygghet och trivsel. De flesta elever upplever också att de får stöd i sitt lärande. Det eleverna uttrycker missnöje med är bristande möjlighet till delaktighet i viktiga saker i skolarbetet. Många anser att skolarbetet är vare sig intressant eller roligt.

Delrapport 2 behandlar den behovsgruppsbedömning av inkomna utredningar och åtgärdsprogram för verksamhetsstöd/tilläggsbelopp för grundskolelever som infördes 2010 enligt reglerna för lika villkor för kommunala och fristående skolor. *Kommentar från förvaltningen:* Det system som behandlas i rapporten har ändrats till innevarande läsår. Det nya systemet upplevs fungera betydligt bättre än det tidigare.

Delrapport 3 belyser skolornas arbete med psykisk hälsa/ohälsa. Frågor har besvarats av skolornas elevhälsoteam om hur skolorna arbetar, med utgångspunkt i elevhälsoteamens ansvar för att bidra till utformningen av skolan som hälsofrämjande miljö. Svaren visar på ett stort engagemang för att arbeta förebyggande med elevernas psykiska hälsa.

Elevhälsorapporten omfattar kommunala skolor till skillnad mot utbildningsinspektörernas rapporter som också omfattar fristående skolor.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att inspektörernas årsrapporter och elevhälsorapporten godkänns.

Förvaltningen får i uppdrag att analysera styrkor och utvecklingsområden i elevhälsorapporten liksom i utbildningsinspektörernas årsrapporter avseende förskola, grundskola, förskoleklass och skolbarnsomsorg samt gymnasieskola samt att återkomma med förslag till utvecklingsinsatser i verksamhetsplan 2012.

Årsrapporten för vuxenutbildning överlämnas till arbetsmarknadsnämnden.

Bilagor

1. Stockholms stads utbildningsinspektörers årsrapport 2010-11 Förskola
2. Stockholms stads utbildningsinspektörers årsrapport 2010-11 Förskola bilaga
3. Stockholms stads utbildningsinspektörers årsrapport 2010-11 Grundskola -
Förskoleklass - Skolbarnsomsorg
4. Stockholms stads utbildningsinspektörers årsrapport 2010-11 Grundskola -
Förskoleklass - Skolbarnsomsorg Bilaga
5. Stockholms stads utbildningsinspektörers årsrapport 2010-11 Gymnasieskola
6. Stockholms stad utbildningsinspektörers årsrapport 2010-11 Gymnasieskola
Bilaga
7. Stockholms stads utbildningsinspektörers årsrapport 2010-11 Vuxenutbildning
8. Stockholms stads utbildningsinspektörers årsrapport 2010-11 Vuxenutbildning
Bilaga
9. Elevhälsorapport 2010-11